

39 ח), שְׁלוֹמֵךְ מִתּוֹךְ מִיתוֹת וְהַתְּלָחֶבֶת, אֲלֵא גַם) שֶׁהַתּוֹרָה
40 פּוֹעֵלֶת אֶצֶל הָאָדָם אֵת (אֹפֶן) הַחַיִּים (פִּיֶּצֶד לַחַיּוֹת) וְהִיא
41 הַקּוֹבֵעַת אֶת אֹפֵי הַחַיִּים וְאוֹרֵת הַחַיִּים, וְהִינּוּ שְׁחִיתוּ אוֹפֶן וְצוֹרֵת הַחַיִּים
42 שֶׁל אִישׁ יִשְׂרָאֵל יְהוּדִי בְּכָל זְמַן וּבְכָל מְקוֹם צָרִיךְ לַחַיּוֹת
43 עַל־פִּי הוֹרָאוֹת הַתּוֹרָה], וְכֵשֶׁם
44 שֶׁהַדְּבָרִים אֲמֹרִים בְּנוּעַ לְהוֹרָאוֹת
45 וְלִהְיוֹת כֶּךָ גַּם הַהוֹרָאוֹת
46 שֶׁבְּסִפּוּרֵי הַתּוֹרָה וְהַלְקָחִים שִׁישׁ
47 לְהַפִּיק מֵהֶם בַּעֲבוּרֵת ה' הֵן
48 הוֹרָאוֹת נִצְחִיּוֹת וְהֵן בְּתוֹקֶף בְּכָל
49 זְמַן וּבְכָל מְקוֹם, כִּי כָּל הַתּוֹרָה
50 הִיא תּוֹרָה אַחַת, וְאִי־אֶפְשָׁר
51 לְהַפְרִיד חֲסִי־שְׁלוֹם עֲנִין
52 אֶחָד מִזוּלָּתוֹ וְלִכְנֹן אֵין מְקוֹם
53 לְגִישָׁה שֶׁרַק הַהוֹרָאוֹת וְהַדְּרוֹכּוֹת שֶׁל
54 חֶלֶק אֶחָד בַּתּוֹרָה הֵן נִצְחִיּוֹת, אֲלֵא
55 הָאִמֶּת הִיא שְׁנֵים הַהוֹרָאוֹת שֶׁל חֶלֶק
56 הַהִלְכָה וְגַם הַהוֹרָאוֹת בַּעֲבוּרֵת ה'
57 מִסִּפּוּרֵי הַתּוֹרָה הֵן נִצְחִיּוֹת בְּאוֹתָה
58 מִידָה. וְכַפְסֵק־דִּין הֶרֶמְבֵּ"ם⁸
59 שֶׁהָאוֹמֵר שְׁאֵין הַתּוֹרָה מֵעַם
60 ה', אֶפִּילוֹ אִם הוּא לֹא אוֹמֵר זֹאת
61 עַל כִּלְלוֹת הַתּוֹרָה אֲלֵא רַק לְגַבֵּי פִסְיוֹק
62 אֶחָד אוֹ אֶפִּילוֹ תִּבְּה מִלֵּה
63 אַחַת וְאֵין הֶפְרֵשׁ בֵּין
64 הַפִּסְיוֹק⁹ "אֲנֹכִי הִנֵּי אֶלְקִיד" שֶׁהָאוֹמֵר שְׁאֵין הַתּוֹרָה מֵעַם
65 הוּא הַפִּסְיוֹק הַפּוֹתֵחַ אֶת עֶשְׂרֵת
66 הַדְּבָרִים וְעוֹסֵק בְּנוֹשֵׂא הָאִמּוּנָה בִּה'
67 וּבֵין הַפִּסְיוֹק¹⁰ "וְתִמְנַע הֵימָּה
68 פִּלְגָּשׁ"¹¹ הַעוֹסֵק בְּמִשְׁפַּחְתּוֹ שֶׁל

2 וְאִשָּׁה אַחַת מִנְּשֵׁי בְנֵי הַנְּבִיאִים צָעָקָה אֶל אֱלִישָׁע וְגו'.¹
3 וּמִבָּאָר בְּמֶאֱמָר שֶׁל רַבְּנֵי הַזֶּקֶן² כָּל פְּרָטֵי הָעֲנִינִים שֶׁבְּסִפּוּר
4 הַהִפְטָרָה כְּפִי שֶׁהֵם בַּעֲבוּרֵת ה' שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כְּדִלְקָמֶן (סְעִיף

5 ב). וּבְהִקְדִּים מֶה שֶׁכָּתוּב
6 בְּמֶאֱמָר שֶׁל רַבִּי הֵלֵל
7 מִפְּאֲרִיטֶשׁ³ מְגִדוּלֵי הַחֲסִידִים שֶׁל
8 אֲדַמּוֹרִי הָאֲמֻצִּי, בְּנוֹ שֶׁל רַבְּנֵי הַזֶּקֶן,
9 וְשֶׁל אֲדַמּוֹרִי הַצִּמְח צֶדֶק, נִכְדּוֹ שֶׁל
10 רַבְּנֵי הַזֶּקֶן (שֶׁבְּנִרְאָה מֵאֲמָרוֹ שֶׁל
11 רַבִּי הֵלֵל מִיּוֹסֵד עַל מֶאֱמָר
12 אֲדַמּוֹרִי הַזֶּקֶן הַזֶּה) כְּעִין
13 הַקִּדְמָה⁴ לְבִיאּוֹר סִיפּוּר הַהִפְטָרָה
14 כְּפִי שֶׁהוּא מֵתִבְטֵא בַּעֲבוּרֵת ה', דְּהֵנָּה
15 יָדוּעַ שֶׁכָּל הַסִּפּוּרִים
16 שֶׁבְּתַנ"ךְ, הֵגַם שֶׁהָיוּ הַתַּרְחֻשׁ
17 בְּפוּעַל כְּפִשְׁיוֹטֶם, כִּי אֵין מִקְרָא
18 יוֹצֵא מִיַּד פִּשְׁיוֹט⁵, מִקְּל־
19 מְקוֹם לְמָה בָּחֲרוּ הַנְּבִיאִים
20 סִפּוּרִים אֵלּוֹ דִּיקָא דְּיוּקָא
21 לְכַתְּבָם בְּתַנ"ךְ לְמִירוֹת שְׁכֻמוֹב
22 בְּמִשְׁךְ הַשִּׁנִּים הַתַּרְחֻשׁ סִיפּוּרִים
23 נוֹסְפִים שֶׁלֹּא נִכְתְּבוּ בְּתַנ"ךְ, עַל־
24 כְּרִתְּךָ בְּהִכּוֹחַ לּוֹמֵר שִׁפּוּרִים אֵלּוֹ
25 נִכְתְּבוּ מִפְּנֵי שְׁרָמְזוֹ בָּהֶם
26 הַנְּבִיאִים רִזִּין וְסוֹדוֹת עֲלִיּוֹנִים
27 וְכִמְהָ דְּרָכִים לַעֲבוּרֵת ה' (עַד
28 כָּאֵן הַהִקְדָּמָה שֶׁל רַבִּי הֵלֵל).
29 וּמוֹכֵן, שֶׁכָּשֶׁם שֶׁהַהוֹרָאוֹת
30 שֶׁבְּהִלְכוֹת וְדִינִים שֶׁבְּתוֹרָה הֵן
31 הוֹרָאוֹת נִצְחִיּוֹת בְּכָל זְמַן
32 וּבְכָל מְקוֹם, וְהֵן בְּתוֹקֶף נִצְחִי
33 כְּלָשׁוֹן אֲדַמּוֹרִי הַזֶּקֶן⁶:
34 הַתּוֹרָה הִיא נִצְחִיּוֹת וְזֶהוּ גַם
35 הַפִּירוּשׁ בְּמָה שֶׁכָּתוּב עַל דְּבָרֵי
36 הַתּוֹרָה כִּי הֵם חֲזִינוּ⁷ (לֹא רַק
37 שֶׁבָּזָה בְּדַבְּרֵי הַתּוֹרָה הִיא חֲזִינוּ
38 (אֵין דָּעַם לַעֲבֹט עַר בּוֹה הוּא

בס"ד. שבת פרשת וירא, ח"י מרחשון, ה'תשכ"ה*

1 וְאִשָּׁה אַחַת מִנְּשֵׁי בְנֵי הַנְּבִיאִים צָעָקָה אֶל
2 אֱלִישָׁע וְגו'.¹ וּמִבָּאָר בְּמֶאֱמָר שֶׁל רַבְּנֵי
3 הַזֶּקֶן² כָּל פְּרָטֵי הָעֲנִינִים שֶׁבְּסִפּוּר הַהִפְטָרָה
4 בַּעֲבוּרֵת ה', כְּדִלְקָמֶן (סְעִיף ב). וּבְהִקְדִּים מֶה
5 שֶׁכָּתוּב בְּמֶאֱמָר שֶׁל רַבִּי הֵלֵל מִפְּאֲרִיטֶשׁ³
6 (שֶׁבְּנִרְאָה מִיּוֹסֵד עַל מֶאֱמָר אֲדַמּוֹרִי הַזֶּקֶן הַזֶּה)
7 כְּעִין הַקִּדְמָה⁴, דְּהֵנָּה יָדוּעַ שֶׁכָּל הַסִּפּוּרִים
8 שֶׁבְּתַנ"ךְ, הֵגַם שֶׁהָיוּ כְּפִשְׁיוֹטֶם, כִּי אֵין מִקְרָא
9 יוֹצֵא מִיַּד פִּשְׁיוֹט⁵, מִקְּל־מְקוֹם לְמָה בָּחֲרוּ
10 הַנְּבִיאִים סִפּוּרִים אֵלּוֹ דִּיקָא לְכַתְּבָם בְּתַנ"ךְ,
11 עַל־כְּרִתְּךָ לּוֹמֵר מִפְּנֵי שְׁרָמְזוֹ בָּהֶם רִזִּין וְסוֹדוֹת
12 עֲלִיּוֹנִים וְכִמְהָ דְּרָכִים לַעֲבוּרֵת ה' (עַד כָּאֵן
13 הַהִקְדָּמָה שֶׁל רַבִּי הֵלֵל). וּמוֹכֵן, שֶׁכָּשֶׁם
14 שֶׁהַהוֹרָאוֹת שֶׁבְּהִלְכוֹת וְדִינִים שֶׁבְּתוֹרָה הֵן
15 הוֹרָאוֹת נִצְחִיּוֹת בְּכָל זְמַן וּבְכָל מְקוֹם, כְּלָשׁוֹן
16 אֲדַמּוֹרִי הַזֶּקֶן⁶: הַתּוֹרָה הִיא נִצְחִיּוֹת וְזֶהוּ גַם
17 הַפִּירוּשׁ בְּמָה שֶׁכָּתוּב כִּי הֵם חֲזִינוּ⁷ (לֹא רַק
18 שֶׁבָּזָה הִיא חֲזִינוּ (אֵין דָּעַם לַעֲבֹט עַר), שְׁלוֹמֵךְ
19 תּוֹרָה מִתּוֹךְ חַיּוֹת, אֲלֵא גַם) שֶׁהַתּוֹרָה פּוֹעֵלֶת אֵת
20 (אֹפֶן) הַחַיִּים (פִּיֶּצֶד לַחַיּוֹת), וְהִינּוּ שְׁחִיתוּ שֶׁל אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּכָל זְמַן וּבְכָל
21 מְקוֹם צָרִיךְ לַחַיּוֹת עַל־פִּי הוֹרָאוֹת הַתּוֹרָה], כֶּךָ גַּם הַהוֹרָאוֹת שֶׁבְּסִפּוּרֵי הַתּוֹרָה
22 הֵן הוֹרָאוֹת נִצְחִיּוֹת, כִּי כָּל הַתּוֹרָה הִיא תּוֹרָה אַחַת, וְאִי־אֶפְשָׁר לְהַפְרִיד
23 חֲסִי־שְׁלוֹם עֲנִין אֶחָד מִזוּלָּתוֹ. וְכַפְסֵק־דִּין הֶרֶמְבֵּ"ם⁸ שֶׁהָאוֹמֵר שְׁאֵין הַתּוֹרָה
24 מֵעַם ה', אֶפִּילוֹ פְּסוּק אֶחָד אֶפִּילוֹ תִּבְּה אַחַת [וְאֵין הֶפְרֵשׁ בֵּין הַפִּסְיוֹק⁹ "אֲנֹכִי
25 הִנֵּי אֶלְקִיד" וּבֵין הַפִּסְיוֹק¹⁰ "וְתִמְנַע הֵימָּה פִּלְגָּשׁ"¹¹], אִם אָמַר: מֹשֶׁה אָמַר

(* ע"פ לקו"ש ח"ה ע' 332 ואילך. 1) מלכים ב ד, א ואילך. - התחלת ההפטרה דפרשתנו. 2) בהביכלאך שיצאו לאחרונה מהשבי, וישנו גם מה שנדרס כבר מזמן (בגנזי נסתרות ח"ג סד. מאה שערים יב"ג (כט, ב - ל, א). לקוטים יקרים (ריגא 1939) ע"ו (בתוס' הערות בחצ"ע"ג)), בשינויים קלים. ולאח"ז במאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים ע' קלז. וראה שם ע' קלו. 3) נדרס בפלח הרמון ס"פ וירא (נח, א ואילך). - ולהעיר מהידוע בנוגע למאמרי החסידות של ר' הלל, שהיו מעיינים בהם וגם לומדים אותם (ראה תורת מנחם - רשימת היומן ע' קפב. וש"נ. 4) שם נח, א. 5) שבת סג, א. 6) תניא פ"ז. 7) ברכת "אהבת עולם" דתפלת ערבית (ע"פ נצבים ל, כ). 8) הל' תשובה פ"ג ה"ח. 9) יתרו כ, ב. ואתחנן ה, ו. 10) וישלח לו, יב. 11) פיה"מ להרמב"ם סנהדרין פ"י (בעיקר השמיני מ"ג העיקרים).

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

- 1 עשו, כי כל פסוק וכל מילה בתורה חשובים באותה מידה], אם אמר:
- 2 מִשֶּׁה אָמְרוּ מִפִּי עֲצָמוֹ (אֲפִילוֹ אִם מוֹדָה שֶׁזָּהוּ הַפְּסוּק הַמְּסוּיִים
- 3 או המילה המסוימת בתורה שלגביה חסר לו באמונה שזו תורת ה', אָמַת
- 4 וְקָדוֹשׁ, אֲלֹא שְׁאוּמֵר שֶׁאֵין בָּזֶה דְּרַגְתַּ הַקְּדוּשָׁה שֶׁב־אֲנִכִּי
- 5 הֵנִי' אֲלֵקִיד¹²), הֲרִי זֶה
- 6 כּוֹפֵר בְּ(כָל הַ)תּוֹרָה וְלֹא רָק
- 7 בחלק מסויים, כי כל התורה היא עניין
- 8 אחד (וְכֵן אִם אוֹמֵר כֵּן אֲפִילוֹ
- 9 עַל עֲנִין אֶחָד בַּתּוֹרָה שֶׁבַע־ל-
- 10 פֶּה הִרִי זֶה בְּדוּק כְּמוֹ אִם אוֹמֵר כֵּן
- 11 לגבי חלק מסויים מתורה שבכתב).
- 12 וְעַל־דִּרְךָ־זֶה כֹּסֶם שֶׁאֵמִירָה שֶׁחֵלֵק
- 13 מסויים בתורה היא לא דבר ה' נחשבת
- 14 כפירה בתורה, כן גם אם לא
- 15 מְתַיַּחֲסִים לַהֲוִיאוֹת שֶׁבַּסְּפּוּרִי
- 16 הַתּוֹרָה כְּהוֹרָאוֹת נִצָּחִיּוֹת
- 17 שתקפות בכל זמן ובכל מקום, הִנֵּה
- 18 לא זו בְּלִבְד שֶׁחֲסִרוֹת הוֹרָאוֹת
- 19 אֲלוֹ, הַהוֹרָאוֹת הַנִּלְמָדוֹת מִסְּפּוּרִי
- 20 הַתּוֹרָה, אֲלֹא חֲסִרוֹת גַּם
- 21 הַהוֹרָאוֹת שֶׁבַּהֲלָכוֹת הַתּוֹרָה,
- 22 וְעַד ל־"אֲנִכִּי הֵנִי' אֲלֵקִיד" כִּי,
- 23 כאמור, כל חלקי התורה הם עניין
- 24 אחד. וּבְדוּגְמַת סִפְר־תּוֹרָה
- 25 שֶׁחֲסֵר בּוֹ אוֹת אַחַת, הֲרִי זֶה
- 26 פּוֹגֵם בְּכַשְׁרוֹת כָּל הַסִּפְר־
- 27 תּוֹרָה¹³, לְמִדּוֹת שֶׁשָּׁאֵר חֲלָקֵי הַסִּפְר,
- 28 מלבד האות החסרה, שלמים, דְּכִינִן
- 29 שֶׁחֵלֵק מִסּוּגִים בַּתּוֹרָה אֵינוֹ
- 30 נִצָּחִי אֲצִלּוֹ, הֵנִינוּ: שְׁבִנְמָן זֶה
- 31 אֵינוֹ קִנֵּם אֲצִלּוֹ, הֲרִי זֶה פֶּסוּל
- 32 בְּכָל הַתּוֹרָה כְּפִי שֶׁהִיא אֲצִלּוֹ.
- 33 וְעַל־דִּרְךָ־זֶה בְּנוֹגֵעַ לְסִפּוּר
- 34 שֶׁבַּהֲפֻטָּה זֶה, שֶׁאֶף־עַל־פִּי
- 35 שֶׁהִיא הַסִּפּוּר הַתַּרְחֵשׁ כְּפִשּׁוּטוֹ
- בְּגִשְׁמִיּוֹת [דְּנוֹסָף לְכָף שֶׁאֵין מִקְרָא יוֹצֵא מִיָּדִי פִּשּׁוּטוֹ, 36
- כְּנִ"ל, וּבוֹדָאֵי שֶׁמִּלְכָּד הַסּוּדוֹת וְהַרְמוּזִים, הַדְּבָרִים הֵם כְּפִשּׁוּטִים, 37
- סִפּוּר זֶה הוּא אֶחָד מִטִּ"ז הַמּוֹפְתִים שֶׁהִרְאָה אֲלִישֶׁעַ 38
- (וּכְמֵאֲמָר רַבּוֹתֵינוּ זִ"ל עַל פֶּסוּק¹⁴ שֶׁאֲלִישֶׁעַ בִּיקֵשׁ מֵאִלְהוֹ הַנְּבִיאִי 39
- רַבּוֹ לֵהוִיּוֹת "פִּי שְׁנִים בְּרוּחָךְ", 40
- מִכָּאֵן אֵתָּה דוֹרֵשׁ שְׁמוֹנָה 41
- מוֹפְתִים בְּאֵלֵיהוּ, שֶׁשׁ עֲשָׂרָה 42
- לְאֵלִישֶׁעַ¹⁵), הִנֵּה מִזָּה 43
- שֶׁהַסִּפּוּר נִקְבַּע בַּתּוֹרָה שֶׁהִיא 44
- נִצָּחִית, מוֹכֵן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ הוֹרָאָה 45
- בְּעִבּוּדַת ה' בְּכָל מָקוֹם וּבְכָל זְמַן. 46
- וְאֵין לֹאמֵר שֶׁסִּפּוּר זֶה הֵנֵס שֶׁל 47
- אִסּוּךְ הַשִּׁמְן נִקְבַּע בַּתּוֹרָה רָק 48
- כְּדִי לְסַפֵּר שְׁנֵתִיקְמָה הַבְּקָשָׁה 49
- ד־"פִּי שְׁנִים" וְאֵין אֲלִישֶׁעַ עֲשָׂה 50
- מוֹפְתִים רַבִּים, כְּפֹל מִמִּסְפַּר הַמּוֹפְתִים 51
- שֶׁעֲשָׂה אֵלֵיהוּ, כִּי בְּשִׁבִּיל זֶה 52
- מִסְפִּיק לֹאמֵר שֶׁהִיוּ טִ"ז 53
- מוֹפְתִים וְאֵין צוּרֵךְ לִפְרֹט אִיזָה 54
- מוֹפְתִים בְּדוּק נִעְשׂוּ. וְכִינִן 55
- שֶׁהַתּוֹרָה מְסַפֶּרֶת סִפּוּר זֶה, 56
- וּבְכִמָּה פְּרָטִים, וְלֹא מִסְתַּפֶּקֶת 57
- בְּצִיּוֹן ה' מוֹפֵת' בְּאוֹפֵן כְּלָלִי אֲלֹא גַם 58
- מִפְרֹטֵת בּוֹ פְּרִטִים רַבִּים, מוֹכַח 59
- שֶׁכָּלִלוֹת הַסִּפּוּר וְכָל פְּרָטִיו 60
- שֶׁנִּקְבְּעוּ בַּתּוֹרָה - גַּם כְּלָלוֹת 61
- הַעֲנִינִן וְגַם הַפְּרָטִים שֶׁלּוֹ הֵן 62
- הוֹרָאוֹת נִצָּחִיּוֹת בְּעִבּוּדַת ה'. 63

(12) ומאריז'ל אשר משנה תורה אמרה משה מפי עצמו (מגילה לא, ב) הרי שמע בסיני (רש"י ד"ה כאשר צוך, סנה' נו, ב. - נוסף* על זה שגם "מפי עצמו" דמשה ה' ברוח הקודש, כמ"ש התוספות במגילה שם), וההפרש שבין משנה תורה לד' ספרים הראשונים הוא שמשנה תורה נתלכשה בהשגתו (ברוך הקודש שלו). וכ"ה גם בנוגע לתורה שבעל-פה - שברמב"ם שם - כל חידושי התורה שנתגלו ע"י תלמיד ותיק שבכל דור ודור, שכולם ניתנו למשה מסיני, הם דבר הוי' ממש, אלא שנתלכשו בהשגתם (ראה בכ"ז בארוכה לקו"ש ח"ד פ' דברים, ובהנסמן שם). (13) ראה זח"ג עא, א. תקי"ז תכ"ה (ע, א). שו"ת נ"ב מהד"ת או"ח סק"ט. שו"ת אבני נזר חיו"ד ששע"א. (14) מלכים ב, ט. (15) רד"ק שם, יד.

(*) כי מה ששמע בסיני הוא כמו כל התורה, שהיא למעלה מבחי' רוה"ק של משה, ורק שד' ספרים הראשונים לא נתלכשו גם ברוה"ק של משה, משא"כ ספר משנה תורה (ראה לקו"ש שם הערה 9).

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

- 1 (ב) וְזֶה-לְשׁוֹן מֵאֲמַר רַבְּנוּ הַזֶּה בְּפִיכֹלֶאף¹⁶ בְּכֹרִים שֶׁל
2 כְּתָבִי הִי: כְּשֶׁם שְׂצוּעִיקִים חֲסִידִים בְּיַחֲדוּת' אֶצֶל הָרַבִּי עַל
3 רְחוּקוֹ מֵאֲלֹקִים חַיִּים וּמִבְקָשִׁים עֲצָה וְהַדְרָכָה לְהַתְעַלּוֹת מִהַמְצָב הַזֶּה
4 וּלְהִתְקַרֵּב לְאֱלֹקוֹת, כֵּן יוֹתֵר מִכֵּן כָּל נִשְׁמָה בַּעֲלֻתָּהּ בְּלִילָה
5 לְמַעַל, לְשֹׁאֵב חַיִּים חֲדָשִׁים
6 מֵאֱלֹקוֹת - צוּעֶקֶת בְּקוֹל מֵרַעַל
7 רְחוּקָה מֵאֲלֹקִים חַיִּים. וְאָמַר
8 עַל פֶּסוּק 'וְאִשָּׁה אַחַת מִנְּשֵׁי
9 בְּנֵי הַנְּבִיאִים' כו': "אִשָּׁה"
10 הִיא בְּחִינַת נִשְׁמָה הַנִּקְרָאת
11 אִשָּׁה יְרָאת ה' כֻּלְּשׁוֹן הַכְּתוּב
12 בְּמִשְׁלֵי בַּפֶּקֶד 'אֵשֶׁת חַיִּל. "אַחַת" -
13 אִשָּׁה הִיא אַחַת מֵאוֹדֶת עִם
14 הַיְּהוָה הַנִּשְׁמָה מֵאוֹדֶת עִם הַקְּדוֹשׁ
15 בְּרוּךְ הוּא וְאֵינָה מִצִּיאוֹת נִפְרֶדֶת בְּכַנִּי
16 עֲצָמָה. "מִנְּשֵׁי בְּנֵי הַנְּבִיאִים"
17 שֶׁהוּא הַקֶּשֶׁר שֶׁל כָּל נִשְׁמָה עִם
18 אֱלֹקוֹת הוּא כְּעֵנֶן הַנְּבוּאָה,
19 שֶׁעֵנֶן הַנְּבוּאָה הוּא מִלְּשׁוֹן
20 נִיב שְׂפָתִים¹⁷ עֵנֶן הַדִּיבּוּר
21 שְׂמֻקְבָּלִים כָּל הַנְּבִיאִים מִבְּחִינַת
22 דְּבַר הַיְּהוָה הַמְּהוּרָה וּמִקִּיּוֹם וּמִחַיָּה
23 אוֹתָם, כֵּן כָּל נִשְׁמָה שֶׁל כָּל יְהוּדִי
24 הִיא כָּלִי קִיבּוּל כְּלִי רֹאיוֹ וּמִתְאִים
25 לְקַבֵּל וּלְקַלוֹט בְּתוֹכָהּ הַשְּׂגוּת
26 לְדַעַת אֵת ה' וְגִילּוֹי אֱלֹקוֹת¹⁸
27 וְלִהְיוֹת כְּלִי רֹאיוֹ לְקַלוֹט אוֹר אֱלֹקִי.
28 וְכָל אַחַת מִהַנִּשְׁמוֹת "צִעֲקָה אֶל
29 אֱלֹהֵי שָׁע", הַמִּילָה "אֵלֶי שָׁע" הִיא
30 נוֹטְרִיקוֹן "אֶלִי שָׁע" מִלְּשׁוֹן
31 וַיִּשָּׁע רִפְּן ה' אֶל הַבָּל כו',
32 פִּירוּשׁ "שָׁע אֶלִי" כְּלוּמֹר,
33 "אֵלֶי שָׁע" מִשְׁמַעוֹ פִּנְיָה אֶל הַקְּדוֹשׁ -
34 בְּרוּךְ הוּא. וְהַכְּתוּב מִמִּשְׁךְ וּמִתְאֵר אֵת
35 מִצְבָּה שֶׁל הַנִּשְׁמָה הַזּוֹעֶקֶת עַל הַרִיחֻק
36 שֶׁלָּהּ מֵאֱלֹקוֹת. וּמִצְבָּה הֵלָא רְצוֹי שֶׁל
37 הַנִּשְׁמָה מִתּוֹרָה בְּמִילִים "עֲבָדָךְ
38 אִישִׁי מֵת" פִּירוּשׁ: אִישִׁי - הוּא אוֹתִיּוֹת אֲשֶׁר יו"ד¹⁹ שְׂבָחִינָהּ
- אֲשֶׁר יו"ד אֵשׁ שֶׁל אֱלֹקוֹת שְׁהִיָּה אֶצְלִי וְהִתְלַהֲבוּת וְהִתְלַהֲבוּת
אֶהְבָּה לָהּ בְּרִשְׁפֵּי אֲשֶׁר מִתּוֹךְ רִצּוֹן וְתִשְׁוָקָה לְבַטֵּל אֶת הַיִּשּׁוּת הַעֲצִמִּית
לְהַפְּלֵל לְהִיּוֹת נִכְלָל וְלְהַבְטִיל לְגַמְרֵי עַד כְּדִי אֲבָרֵן הַמִּצִּיאוֹת
הָאִשִּׁית בְּבְחִינַת יו"ד שֶׁהִיא בְּחִינַת חֲכָמָה עֵלְיָאָה הַחֲכָמָה הָאֱלֹקִית
הָעֲלִינָה (כְּמִבְּאֹר בְּחִסְדִּים שְׁעִינָה
שֶׁל סְפִירַת הַחֲכָמָה הוּא בִּישׁוּל
לְאֱלֹקוֹת וְהִיא נִרְמֶזֶת בְּאוֹת יו"ד שֶׁל
הו"י שְׂצוּרָתָהּ כְּנִקְרָדָה (בְּלִבֵּד) - מֵת
אֶצְלִי וְהָאֶהְבָּה וְהִתְלַהֲבוּת
וְהַתְשׁוּקָה הַזֶּה כִּכּוֹר לֹא קִיּוֹם בְּאֶדָם.
"וְאִתָּה יִדְעָתָּ כִּי עֲבָדָךְ הִיָּה
יָרָא אֶת הַיְּהוָה", פִּירוּשׁ: יָרָא
- אוֹתִיּוֹת יָאֵר, שְׁהִיָּה בּו
כַּח²⁰ לְהוֹסִיף תּוֹסֶפֶת אוֹר
בְּהו"י וְעֵתָה לְאַחֵר שְׁמֵת, הַכּוֹחַ הַזֶּה
לֹא קִיּוֹם עוֹד, "וְהַנּוֹשָׁה כָּא
לְקַחַת אֶת שְׁנֵי יְלָדֵי לּו
לְעֲבָדִים", לִפִּי פֶּשׁוּטוֹ שֶׁל מִקְרָא,
הַנּוֹשָׁה הוּא הַמְּלוּוָה שְׂבָא לְגַבּוֹת אֵת
חֻבּוֹ, וּלְפִי פְּנִימִיּוֹת הַעֲנִינִים
פִּירוּשׁ: "וְהַנּוֹשָׁה" - מִלְּשׁוֹן
"כִּי נִשְׁנִי אֲלֹקִים"²¹, גֵּרָם לִי
לְשִׁכּוֹת שְׁנֵי קִאֵי מִכּוֹן עַל
הַנֶּפֶשׁ הַבְּהִמִּית שֶׁהִיא
מִשְׁפַּחַת אוֹתִי אֵת הַנִּשְׁמָה
מֵאֲלֹקוֹת, "כָּא לְקַחַת אֶת שְׁנֵי
יְלָדֵי" שְׁנֵי ה'יָלִידִים שֶׁהִנֵּפֶשׁ הַבְּהִמִּית
רוֹצָה לְהַשְׁכִּיחַ מִהַנֶּפֶשׁ הָאֱלֹקִית הֵם
דְּחִילוֹ וְרַחֲמֵימוֹ, יָרָא וְהָאֶהְבָּה,
וְהוּא הַנֶּפֶשׁ הַבְּהִמִּית רוֹצָה
שִׁיָּהּ לּו לְעֲבָדִים²² שֶׁהִירָא
וְהָאֶהְבָּה לֹא יִהְיֶה לְאֱלֹקוֹת אֵלָּא
לְעֲנִינִים שֶׁל הַנֶּפֶשׁ הַבְּהִמִּית, הִינּוּ
לְאַהֲבֻת זְרוֹת' שֶׁהֵן אֲהֻבֹת שֶׁל
תְּאֻזָּה הַגּוֹף, וְלִיְרָאוֹת זְרוֹת'
כְּמוֹ הַחֲשֵׁשׁ וְהַדָּאָה פֶּן יִחָסֵר
לְחַמּוֹ שֶׁהִיא דְּבַר לֹא רְצוֹי כִּי יִהְיֶה
צִרִּיךְ לְבִטּוּחַ בְּה' שִׁסְפֹּק לֹא אֵת פִּרְסֵנוֹ.

(16) לע"ע מצאתי: (א) ב"ביכל הורוויץ" [בוכ 1201]. (ב) ב"ביכל וואַלף" [בוכ 94] (בלא סימני פיסוק). בכותרת שם: "מאדמו"ר הזקן נבג"מ זי"ע מה שאמר בלאדי. ובזה"ל אמר" (כן הוא בביכל הורוויץ. בביכל וואַלף, בגנוי נסתרות וכו': שהשיב לאחד על שאלתו ביחידות). (17) לשון הכתוב - ישעי' נז, יט. (18) הדיוק בני הנביאים - ראה בפלח הרמון שם. (19) (עפ"מש"כ בלקר"ת שלח (מד, ד) אולי יש לבאר: יו"ד, אות הראשון דשם הו"י. דשם הו"י הוא נעלה מכל השמות שאין נמחקין, דשם הו"י הוא שם המפורש ושם העצם. ובשם הו"י עצמו, הו"ד הוא התחלתו וראשיתו. וראה לקמן "תוס' אור בהו"י". (20) בכת"י הורוויץ: כי כל נשמה בכחה. (21) מקץ מא, נא. (22) (עפ"מש"נ ירמ"י ב, יג) שתיים רעות גו' אותי עזבו גו' לחצוב להם גו' - אולי יש לבאר: דלכך זאת שהנה"ב משכחת אותו מאלקות ורוצה לבטל ח"ו את האהו"י

ואשה אחת מנשי בני הנביאים צעקה אל אלישע וגו'

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

- 1 "וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אֵלִישֶׁעַ מַה יֵּשׁ לָךְ בַּיּוֹם הַזֶּה כִּי, וַתֹּאמֶר אֵין
2 לִי כִּי-אֵם אֶסּוּף שָׁמָּן, פִּירוּשׁ: שְׁתַּרְחֶקָה הַנִּשְׁמָה מֵאֻלּוּקוֹת עַד
3 כְּדִי כִךְ שָׁאִין לָהּ אַחֲבָה וִירָאָה אוֹ הַשְּׁגָה בֵּאלוּקוֹת וְלֹא נִשְׁאָר לָהּ כִּי-אֵם
4 אֵלֹא עֲצָם נְקוּדַת הַנִּשְׁמָה (שְׁהִיא לֹא נִפְגַּמַת בְּשׁוּם מִצָּב).
5 "וַיֹּאמֶר גּוֹ' פְּלִים רִקִּים" גּוֹ',
6 פִּירוּשׁ: בְּמַעֲנָה לְזַעֲקָת הַנִּשְׁמָה עַל
7 רִיחֻקָּהּ הַעֲצוּם מֵאֻלּוּקוֹת, וְעַד שֶׁלֹּא
8 נִשְׁאָר לָהּ הַשְּׁגָה אוֹ אַחֲבָה וִירָאָה
9 לֵאלוּלֻקוֹת, אוֹמֵר לָהּ הַנְּבִיא שְׁעִלֶיהָ
10 לְעַבְדּוֹ אֵת ה' בְּאוּפִן שֶׁל 'כְּלִים רִיקִים':
11 כְּמֵאמֶר רַב מִתִּיבְתָּא רֹאשׁ
12 הַיְּשִׁיבָה בְּגִין-עֲדָן²⁴ אֲעָא דְלֹא
13 סְלִיק בִּיָּה נְהוֹרָא מְבַטְשִׁין
14 לִיָּה, עֵץ שֶׁלֹּא עוֹלָה בּוֹ הָאוֹר (עֵץ
15 עֵבֶה שֶׁהָאֵשׁ לֹא נִתְפַּסֶּת בּוֹ), מְבַקְעִים
16 אוֹתוֹ לְהַתִּיכּוֹת קִטְנֹת כְּךָ גּוֹפֵא
17 דְלֹא סְלִיק בִּיָּה נְהוֹרָא
18 דְנִשְׁמָתָא מְבַטְשִׁין לִיָּה²⁵
19 וְסְלִיק בִּיָּה נְהוֹרָא כִּי, גּוֹף שֶׁלֹּא
20 עוֹלָה בּוֹ אוֹר הַנִּשְׁמָה מְבַטְשִׁים
21 וּמְבַטְלִים אוֹתוֹ וְעוֹלָה בּוֹ הָאוֹר (שֶׁל
22 הַנִּשְׁמָה). וְזֶהוּ עֲנִין "פְּלִים
23 רִקִּים" גּוֹ' שְׁצָרִיף הָאֵדָם הַמּוֹדֵעַ
24 לְרִיחֻקוֹ מֵאֻלּוּקוֹת לְהַתְּבַנֵּן
25 הַרְּבִיָּה²⁶ בְּמַצְבּוֹ הַחֲמוּר אֵיךְ
26 שֶׁהוּא פְּלִי רִיקָן, פְּלִי שׁוּם
27 דַּעַת הַשְּׁגָה בֵּאלוּקוֹת בְּמַחַ וּבְלִי
28 שׁוּם דְּחִילּוֹ וְרַחֲמֵימוֹ אַחֲבָה
29 וִירָאָה, רַגֵּשׁ לֵאלוּלֻקוֹת כְּלָב,
30 וְיִתְמָרְמָר וַיִּצְטַעַר מְאֹד עַל
31 רַחֲמֵימוֹ וַיִּצְעַק אֶל הוֹי' וַיִּבְקֹשׁ
32 וַיַּחֲנֹן עַל רַחֲמֵימוֹ מֵאֻלּוּקִים
33 חַיִּים מְקוֹר חַיִּים, וְאַחֲרֵי-כֵן
34 לְאַחֵר שִׁיבְטֵל וַיִּבְטֹשׁ אֶת הַיִּישׁוּת
35 וְהַמְצִיאֹת שֶׁלּוֹ יָבֵא לְיִתְרוֹן
36 הָאוֹר מִן הַחֹשֶׁךְ²⁷, דְּוֹקָא בְּגִלָּל
37 שְׁתַּרְחֶקָה מְאֹד, יְבֹא בְּסוּפּוֹ שֶׁל דְּבַר
38 לְהַתְּקַרְבוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד, כִּשְׁם שְׁאוֹר
39 הַמֵּאִיר מִתּוֹךְ חֲשִׁיכָה יֵשׁ לוֹ מַעֲלָה
- בִּיָּתוֹן עַל אוֹר רְגִיל כִּי בְּאֻמָּת לְאֻמָּתוֹ - יֵשׁ יִתְרוֹן לְאוֹר כְּשֶׁהוּא
מִן הַחֹשֶׁךְ דְּוֹקָא.
וְזֶהוּ "וְאֵת וּבְנִיָּה תַחֲוִי בְּנוֹתָר"²⁸. "אֵת" הוּא עֲצָם
הַנִּשְׁמָה, "וּבְנִיָּה" הֵם שְׁנֵי ה'לִידִים' הָאֻמּוּרִים, דְּחִילּוֹ וְרַחֲמֵימוֹ
יִרָאָה וְאַחֲבָה שֶׁכָּכָל נִשְׁמָה -
"תַּחֲוִי בְּנוֹתָר" "נוֹתָר" לֹא מַלְשׁוֹן
"נִשְׁאָר" אֵלֹא מַלְשׁוֹן מַעֲלָה וַיַּתְרוֹן
בְּיִתְרוֹן אוֹר מִן הַחֹשֶׁךְ. כֵּן
יִזְכְּנוּ ה', כֵּן יִהְיֶי-רְצוֹן, אֲמֵן
(עַד-כָּאן לְשׁוֹנוֹ שֶׁל מֵאִמֶּר רַבְּנוּ
הַזֶּה).
ג) וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף, שְׁעַל-פִּי
הַמְּבַאֵר בְּמֵאמֶר הַנִּי, יֵשׁ
לְבָאֵר הַקָּשֶׁר וְהַשִּׁיכּוֹת שֶׁל
הַתְּחִלָּת הַהִפְטָרָה (וְאִשָּׁה
אֶחָת וְגו') עִם הַתְּחִלָּת פְּרִשְׁת
הַשְּׁבוּעָה, וַיֵּרָא אֵלָיו הוֹי'.
וּבְהִקְדָּם תַּחֲלִילָה, שֶׁכָּפִשְׁטוֹת
הַעֲנִינִים, בְּדֶרֶךְ הַפֶּשֶׁט, לִפְנֵי בִיאוֹר
הַעֲנִין עַל-פִּי הַסּוֹד וְהַפְּנִימִיּוֹת,
הַשִּׁיכּוֹת שֶׁל הַפְּטָרָה זֹאת
לְפָרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעָה הַיָּא, בְּגִלָּל
שֶׁבְּהַפְטָרָה מְסוּפָּר אֻדּוֹת כֵּן
הַשְּׁבוּעָתִי, שְׁאֵלִישֶׁע הַבְּטִיחַ
לָהּ "אֵת חוֹבֶקֶת בִּין"²⁹, וְגַם
לְאַחֲרֵי-כֵן כֹּאשֶׁר הֵבֵן מֵת פְּעַל
שִׁיחִיָּה קִיּוּם לְהֵבֵן כִּי³⁰,
וְהַחֲיָיָה אוֹתוֹ. וְזֶהוּ בְּדוּגְמַת
הַסְּפּוֹר בְּפָרֶשֶׁת אֻדּוֹת יִצְחָק,
שֶׁהִמְלִאָה בִּישׁוֹר "וְהִנֵּה כֵן
לְשָׂרָה אֲשֶׁתִּי"³¹. וְגַם בְּנוֹגַע
לְקִיּוּמוֹ שֶׁל הֵבֵן, כְּדֹאִיתָא כִּפִּי
שְׁמוּבָא בְּמִדְרָשׁ³² עַל הַפְּסוּק³³
"וַיַּעַשׂ אֲבָרְהָם מִשְׁתָּה
גְּדוּלָּה", שֶׁהִמְשִׁתָּה נַחֲשָׁב "גְּדוּלָּה" כִּי
"גְּדוּלֵי הַדּוֹר" הִשְׁתַּתְּפוּ בּוֹ, עוֹג וְכָל

בֵּאלוּקוֹת, הֵנָּה עוֹד זֹאת, בֹּא לְקַחַת אֶת שְׁנֵי יִלְדֵי לוֹ לְעַבְדִּים, שֶׁהָאֵהוּ"ר יֵהִיו כִּי. (23) בְּלֻקוֹט": פִּי' בְּפִנִּימִיּוֹת. (24) זח"ג
קסח, א. (25) ע"פ זִימְתָק הַתְּרַגּוֹם וְאִגְדָּה (הוֹבֵא בְּרִד"ק שֶׁם ד, ו) שֶׁכְּלֻלּוֹת הַכְּלִים, הִבְיָאוּ לָהּ מֵאִנִּי תִבְרִי, וּמִתַּחֲבִירִי בְּמִימְרָא
דְּה', וַיִּצְקָה הַשְּׁמֵן גַּם בָּהֶם. (26) כְּנֹרָא זֶהוּ פִירוּשׁ: אֵל תַּמְעִיטִי. (27) ע"פ לְשׁוֹן הַכְּתוּב - קִהַלְתָּ בִּי, יֵג. וְרֹאה סֵפֶר הַעֲרֻכִים
חֲבִיד עֶרֶךְ אוֹר - בִּיחֹס לְחוּשֶׁךְ ס"ח. וּש"נ. (28) רֹאה גַם לְקוּי"ת ס"פ מַסְעִי. (29) מַלְכִּים-ב, ד, טז. (30) שֶׁם, לֹא. (31) פֶּרֶשְׁתָנוּ
יח, י. (32) ב"ר פנ"ג, י. (33) פֶּרֶשְׁתָנוּ כֹּא, ח.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

- 1 גדולים עמו היו שם, והיה עוג לועג על יצחק, ואומר
2 שיכול לבטלו ולהפסיק את קיומו באצבעו (והינו, שאין זה
3 דבר קנים), אמר לו הקב"ה: מה אתה מבזה כו', ואדרבה,
4 אין סופו של אותו האיש (עוג) ליפול אלא בידו של משה
5 מורם של אברהם ויצחק (או שלא
6 היה יצחק דבר קנים מצד
7 האמירה בפרשת העקידה
8 והעלהו שם לעולה" גו'³⁴,
9 ואחר-כך נעשה הקיום של
10 מציאותו של יצחק – "אל תעש
11 לו מאומה"³⁵).
12 אבל על-פי-זה, לפי הסבר הקשר
13 והשיבות בין פרשת השבוע, פרשת
14 וירא, והפטרה לפי הפשט הרי רק
15 הספור אודות בן השונמית
16 שיף לפרשה, ואם-כן היתה
17 ההפטרָה צריכה להתחיל
18 בספור זה (ובפטרָת שיש בו
19 בספור זה בלבד כ"א פסוקים
20 ויותר³⁶), ללא ההקדמה
21 "ואשה אחת מנשי בני
22 הנביאים" גו'. אף על-פי
23 המבאר במאמר הנ"ל, אודות
24 הפירוש של פסוקים אלו על פי
25 חסידות יש לבאר גם הקשר
26 של התחלת ההפטרָה (ואשה
27 אחת גו') עם הפרשה.
28 (ד) והענין בזה, דהנה, מה
29 שכתוב בהתחלת הפרשה
30 וירא אליו הוי', אף שזה
31 סיפור התגלות ה' לאברהם אבינו בא
32 בהמשך לסוף פרשת לך-לה,
33 שפיון שנמול אברהם, כפי
34 שמסופר בפרשת לך-לה וירא
35 אליו, הקדוש ברוך הוא בא והתגלה
36 אליו, לבקר את אברהם
37 החולה³⁷ מחמת המלה, הרי זו
38 פרשת וירא פרשה חדשה,
39 שמורה שזהו ענין חדש בפני
40 עצמו, לא רק כהמשך לפרשת לך-לה
- בי כסוף פרשת לך-לה נאמר שנמול אברהם וישמעאל בנו
וכל אנשי ביתו גו' נמולו אתו. דהינו: כולם גם אברהם וגם
ישמעאל וגם אנשי ביתו של אברהם נזכרים ביחד. ואילו בפרשת
וירא נאמר וירא אליו הוי', לאברהם דוקא, שהוא ענין
"ונפלינו אני ועמך"³⁸ ונברלנו אני ועמך"³⁸
כמו שנאמר בתורה לגבי ההבדלה של
עם ישראל מכל האומות.
והנה, הגילוי ד' וירא' גו'
הוא גילוי אלוקי נעלה ביותר,
כי ענינו לבקר את החולה,
והמשמעות הפנימית של 'ביקור
חולים' היא ד' חולה' בגימטריא
מ"ט³⁹, כיון שהיה אצל
אברהם רק מ"ט שערי בינה,
שזהו מה שנתן לנבראים
שייכלו להמשיך ולגלות
מלמעלה למטה בכח עצמם,
כמאמר רבותינו ז"ל⁴⁰ בנמא
חמשים שערי בינה נבראו
בעולם, וכולן נתנו למשה -
חסר אחד, היינו שלבני אדם ניתנו
מ"ט שערי בינה ואילו שער
החמשים אינו בשכיכות
לנברא⁴¹, כי הוא למעלה מהשגתו
ואפילו משה רבנו לא זכה לשער הנרין
אלא שער הנרין שייך לבחינת -
בורא, בחינת אחד, שזהו מה
שמקבלים מלמעלה ואדם לא
יכול להשיג בכוח עצמו. וזהו
"וירא אליו", שגילוי האלוקות לו
זכה אברהם אבינו היה כדי לבקר
את החולה, שהגילוי
מלמעלה ריפא⁴² את החולי

(34 שם כב, ב. 35 שם, יב. 36) מגילה כג, א. וכאן (גם להמסיימים ב"ותאמר שלום") בלא-הכי סליק ענינא. (37) פירוש"י
עה"פ. (38) תשא לג, טז. (39) ראה טעמ"צ (להאריז"ל) ר"פ וירא. ד"ה חמישים שע"ב תרנ"ג (בקונטרס חי אלול תש"ג.
בהוספה לסה"ש תש"ג ע' 201. ולאח"ז - בסה"מ תרנ"ג ע' ער ואילך). (40) ר"ה כא, ב. (41) פתיחת הרמב"ן לפירושו על
התורה. (42) ראה בהשיחה ס"ב (תורת מנחם - התוועדויות חמ"א ריש ע' 237).

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 שֶׁל אֲבָרָהָם, וְהִנֵּנוּ שֶׁנִּתְבַטַּל הַעֲנָנָן שֶׁהָיָה חֹלָה (בְּגִימָטְרִיא
2 מ"ט), מִיּוֹן שֶׁקִּיבַל עַל יְדֵי גִילּוֹי זֶה שֶׁל "וִירָא אֱלֹהֵי ה'" גַּם שְׁעַר
3 הַחֲמִשִּׁים.

4 וְהָגָה, גַּם עֲנִין זֶה אֵף שֶׁהוּא נִעְלָה בְּיוֹתֵר הוֹרִישׁ אֲבָרָהֶם לְבָנָיו
5 אַחֲרָיו, לְכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל,

6 שֵׁשׁ לוֹ בִּירוּשָׁה לֹא רַק זֶה
7 שְׂאֵבְרָהֶם אָבִינוּ הִשִּׁיג עַל־יְדֵי

8 הַיְגִיעָה בַּעֲבֹדָתוֹ בְּכוֹחַ עֲצָמוֹ,
9 הֵינּוּ מִ"ט הַשְּׁעָרִים, אֲלֵא גַם

10 הַגִּילוי ד' וַיֵּרָא שְׁנַמְשָׁן שֵׁשׁ לוֹ בִּירוּשָׁה לֹא
11 מִלְמַעְלָה, גַּם אוֹתוֹ הוֹרִישׁ אֲבָרָהָם הִשְׁיג עַל־יְדֵי הַיְּגִיעָה בַּ

12 לכל אחד ואחד מִיִּשְׂרָאֵל וְהִנֵּנוּ לְפִי 6 דְּ"וִיִּרָא" שְׁנֵמֶשֶׁךְ מִלֵּמ
13 שְׂיִירֵשׁ מִקֶּבֶל הַכֹּל כל מה שהיה 7

14 למוריש, ולא רק חלק מזה.
15 אָמֶנֶם כָּל זֶה הוּא מִצֵּד

16 הַנְּשֻׁמָּה שאכן מקבלת בירושה את
17 כל העניינים הנעלים שהיו לאברהם

18 אָבִינוּ, אָבֵל הַגּוֹף הָרִי הוּא 11 צַעֲקָה אֶל אֱלִישֶׁע וְגו',
19 מַעֲלִים וּמַסְתִּיר כו' רמזנו 12 נִמְצְאָת בַּגּוֹף הַמַּעֲלִים,

20 מהאור האלוקי להתגלות ולפעול. אף
21 על זה נאמר בהפטרָה:

22 וְאִשָּׁה אַחַת מִנְּשֵׁי בְנֵי
23 הַנְּבִיאִים צָעָקָה אֶל אֱלִישָׁע

24 וְגו', שֶׁאֵפִילוּ בְּאֶשֶׁר הִנָּשְׂמָה 16 "בְּלִילָה זֹעֶקֶת בְּקוֹל
25 נִמְצְאוּ בַּגּוֹף הַמַּעֲלִים וּמִסְתִּיר 17 מִמַּעַמְד וּמִמָּצֵב שֶׁל לִילָה

26 על האור האלוקי, וְהֵעֵלָם הוּא 18 כו'. וְצִעֲקָה זוֹ פּוֹעֵלֶת
27 עַד כְּדֵי כֶּךָ שֶׁ"עֲבָדָךְ אִישִׁי 19 יִתְרוֹן, וּכְמֵאמֹר 43 כִּד אֶ

28 **מֵת** והכחות של הנשמה לא נראים
29 ולא נרגשים כלל, **הִנֵּה גַם אֲנִי**
20 **בְּכוֹלָהוּ עֲלָמִין**, כִּיּוֹן שֶׁ
21

30 למרות העולם וההסתר **הָרִי הָיָא**

המשך ביאור למס' מנחות ליום חמישי עמ' א

1 בפרשת לחמי תודה (ויקרא יג), 'עַל חֶלֶת לֶחֶם חֲמֵץ יִקְרִיב קִרְבָּנוֹ עַל

הגמרא דנה האם מנין החלות שבלחמי תודה מעכב: **אמר רב טובי בר קיסנא אמר שמואל, לחמי תודה שאפאן ארבע חלות במקום**

6 ארבעים חלות, יצא ידי חובה. מקשה הגמרא: והא בעינן ארבעים
7 - והלא צריך שיהיו ארבעים חלות. מתרצת הגמרא: הצורך
8 תחמיקה הלכה שיהיו ארבעים חלות.

9 מקשה הגמרא: **וְהָא בְּעֵי אִפְרוּשֵׁי תְרוּמָה מֵיְיָהּ** – והלא צריך
10 להפריש חלה אחת מכל עשר ולתתה לכהן, כמבואר להלן

11 במשנה (עז). וְכִי תִימָא - ואם תתרץ וּמַפְרִישׁ מִכָּל חֵרָא וְחֵרָא -
12 שפורס מעט מכל חלה ומפרישה ונותנה לכהן, והרי 'אָחֵד' אָמַר

31 והנשמה "אֵשֶׁה אֶחָת", שֶׁהִיא "אֶחָת" (מְאוֹחֶדֶת) עִם הָיוֹי,
32 שֶׁלֹכֶן נוֹגֵעַ וְאֶכְפֵּת לָהּ הַהֶעֱלֵם וְזֶה עֲצָמוּ הוּא הוֹכַחָה שְׁעִדִּין

מאוחדת באלוקות, וכלשון המאמר: "בלילה צועקת בקול
 מר", והינו, שזהו אמנם מעמד ומצב של לילה אור, 34

וְהָעָלָם וְהַסֵּתֶר, שֶׁהַגּוֹף מַעֲלִים 35
וּמַסְתִּיר עַל הַנִּשְׁמָה, כֹּאמֹר, אֲכָל 36

37 אֶף-עַל-פִּי-כֵן הָיָה הַנִּשְׁמָה
38 צוֹעֶקֶת כּוֹי כִּי הִרְחוֹק מֵאֲלוֹקוֹת

39 נוגע לה ואכפת לה, כאמור.
40 וַעֲצֵקָהּ זֶה פִּעֻלַּת אֲשֶׁר "אֵת"

וְכִנְיָךְ תַּחֲיִי בְנוֹתֶיךָ, שְׁעַל-
יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה יִתְרוֹן,

43 וּכְמֵאֲמֹר⁴³ הַזֶּה כִּדְּאֲתִכְפִּיָּא
44 סְטִירָא-אַחֲרָא אֶסְתִּילֵק יִקְרָא

מִמֶּסְתִּיר כו'. אַךְ עַל זֶה
 דְּקוּדָּשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא בְּכוּלָּהּ
 עֲלֵמִין, כַּאֲשֶׁר הִסְטֵרָא-אֲחֵרָא (הַצַּד

האחרון, שאינו צד הקדושה) נכפה
ונכנע, עולה כבודו של הקדוש ברוך

הָעֵלָם הוּא עַד כְּדֵי כֶּף
גַּם אִזְ הָרִי הִיא "אֵשֶׁה

הוּא בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כִּיּוֹן שְׂתִירָיו
הָאוֹר הוּא מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ דּוֹקָא

51 וּכְפִי שֶׁנִּתְּבָאָר לַעֲיֹל.
52 כֵּן יִזְכְּנוּ ה', כֵּן יִהְיֶה-רְצוֹן,

53 אָמץ.

הָעֵלָם וְהַסֵּתֶר, אָכֵל אֶף-עַל-פִּי־כֵן הָרִי הִיא צוֹעֶקֶת
שֶׁר "אֶת וּבְנֵיךָ תַחֲיִי בְנוֹתֶר", שְׁעַל-יְדֵי־זֶה נַעֲשֶׂה

פִּיָא סְטַר-אַחְרָא אָסְתַּלֵּק יִקְרָא דְקוּדְשָׁא-בְּרִיד-הוּא

יְהִי־רָצוֹן, אֱמֵן.

ן יאמרו פ"ב (סה, ג). ד"ה באתי לגני תש"י בתחלתו (סה"מ

13 דַּחֲמָנָא, ולמדו חכמים שיטול לחם שלם וּשְׁלֹא יִטּוֹל פְּרוֹס. מתרצת
14 הגמרא: דַּחֲמָנָא שֶׁנֶּחָז בְּלִישָׁה – את חלק הכזבן הפריש מהעיסה של

15 כל אחת מהחלות ואחר כך אפאן, ונמצא שיש ביד הכהן לחם
16 שלם.
17 הגמרא מקשה על שמואל מבריייתא: מיתבינן, כל המנחות שריפה

18 בְּמִדַּת חֵלְתָּן, כְּלוּמַר שֶׁעָשָׂה חֲלוֹת גְּדוּלוֹת אֲבָל פָּחוֹת מֵעֶשֶׂר, אִי
19 שֶׁמִּיֵּצֵא בְּמִדַּת חֵלְתָּן, כְּלוּמַר שֶׁעָשָׂה חֲלוֹת קְטָנוֹת אֲבָל יוֹתֵר מֵעֶשֶׂר,
20 שֶׁיֵּצֵא בְּמִדַּת חֵלְתָּן, כְּלוּמַר שֶׁעָשָׂה חֲלוֹת גְּדוּלוֹת וְיֵצֵא בְּמִדַּת חֵלְתָּן, כְּלוּמַר שֶׁעָשָׂה חֲלוֹת קְטָנוֹת

21 ששמונין החלות האמור בהם מעכב, וקשה על שמואל שאמר שאם
22 אפה מלחמי תודה רק ארבע חלות יצא ידי חובה.

מתרצת הגמרא: הוא